

FRESKO-FESTÉSEK.

DÍSZMENET ÉS TANYASZEMLE.

Hazánk' egyik városában szokatlan élénkséggel mozogtak a lakosok; mindnyájan bizonyos cél felé tartva, mely őket várakozásuk' kielégítéséhez legközelebb vezette. Az ablakok telvék valának feszült keblet tolmácsoló nőarczokkal, melyekről a szemek kémlő tekintetet vetének a hullámzó népcsoportra, de mindannyiszor megcsalatra reményükben, tükörben keresék vigasztalásukat: mert mi kedves s érdekes lehetett szívöknek, az bizonynyal — a következő megyei ünnep' dísze ugy igényelvén — egy nagyszerű látvány' részecskéje lenni ügyekezett, s kis időre a várostul búcsut vőn. Végre ütött a várakozás' végórája, s a díszmenet lassankint vonulni kezdett a város' főutcáján. Két előkelő férfi lovagolt a fronton; aranypaszományos kucsmájukon díszlett a fehér toll, s fényes buzogány csillogott kezökben. A vezérek után négyen lovagoltak; a két bensőnek keleties szakálla azonnal föltűnt, s izletesen összeillett jelen zászlótartói hivatásával. A zászlók' egyikén zöld mezőn díszlett X járás, vérpirosan a másikán Y járás' firmája. Nagy csapat lovasság követé a zászlósakat, kik közt a helységeknek még lovon ülhető hadnagyai is jelen voltak, s végre a csendbiztosság gálaruhában zárta be a tourniersereget. — Ekkép a nézőközönség' várakozása személvekkel kielégítve levén, most fülök' számára is megnyílt az éden. A híres Gyuri, a még híresebb Marczí' barna bandájával egyesülve, csörgők, csengetyűk, réztányérok s más illy szabadságra buzdító zeneszerekkel, oly való-

ságos törökmuzsikát varázsolt, minek párját — Stambult kivéve — aligha föltalálhatjuk széles Törökországon.

E ritka műfeldeletben, mellyel nagyon is összhangzó volt a város' meztlábás reményeinek, 'éljen' és majálisos, 'vivát' rivalgása, leginkább részesült a négylovas kocsikban ülő, kardos status'. Hosszan tartott ez, mert az 'intelligentia' nem oszlott pártokra, s annak ifju támaszai mindnyájan megjelentek. A kocsikat követték a közbizodalom' organumai, mindnyájan szekeren. Örömteljes élénkség mutatkozott arcukon, melly bájló contrastban állott a homloknak kissé zavaros jelentőségével, s azon nyugtalanító erőlködéssel, mit álom ellen kifejtienük kellett. De legföltünőbb volt a kulacsoknak szájhoz illesztgetése, öröm volt látni, mikép ügyekezék némellyik reszkető karokkal kulacsmátkáját ülelni, s száját szájához éretni, de e pajzánhölgy, tudván üelője' gyöngéjét, sokáig ingerkedett, míg megadta magát. Csalatkoznék az olvasó, ha azt vélné, hogy e 'díszmenetkor' a kellő zaj hiányzott. Oh nem! olly 'éljen' kiáltások hasíták a léget, minőket egyegy egésséges s ritkán, ennélfogva rendkívül jól lakomázott torok képes csak kifejtetni: gyönyörű rezgő trillák, az elvonult élet' tanyáján betanult kántusok, s az illy alkalomra eleve készült népmelódiák, bájló elragadtatással hatottak a hallgatóra. Végre mi az egésznek méltóságos jellemet adott, egy tündéralom' műve volt, melly sokakat élőhalottként szekérhosszan terített el.

Illy páratlan rendben vonult el e 'díszmenet' a megyeháza előtt is, hol most annak ritka vendége ablakon mutatta magát. Az avantgarde azonnal kardjelekkel tévé meg lovagias köszöntését, mire a fiatal 'kardos status' szabadbangu 'éljen'je dörgött. A kardos status' példájára a 'botos status' kezdett szerepezni, s iszonyu lármával nyilvánítá kulacsos érzeményeit. Ennyi keleties sajátságú demonstratio mellett végre elérték a tanyákat, s már a lovasság le is telepedett, midőn egy courir azon rémítő hirrel érkezék meg, hogy az ellenfél erővel tanyájára vezetí a 'díszmenet' codáját. *) „Lóra legények“ kiálta X járás vezére, s ki csak lovat kaphatott nyílsebesen követé a vezért: egykét legázolás, melly utközben — mint beszélík — történt, midőn közjó forog veszélyben, szóra sem érdemes.

A courirnak igaza volt; mire a lovasság megérkezett, már az ellenfél több szekeret foglalt el, s egy ellenszegülő közlegényt az élet' sáncaiból száműzött. A kortes-dézmaszék most nagy küzdtérré vál-

*) Zenei műszó: fűggolék.

tozott, és mivel az 'intelligentiának' a polgárisodás' e korszakában világszerte győznie kell; az ellenfél — meglegedvén az elrablott pár száz votummal — cum laude bár de mégis csak megretírált, szép mezőt nyitva az 'intelligentiának' legközelebbi közgyűlésen az 'elhunytt' fölött tartandó parentátiókra.

Némi győzelmi örömmel tért vissza a lovasság, boszus panasz közt közölván a gyász esetet, melynek híre csakhamar az egész városban elterjedett egy kis 'toldványnyal', mely az ünnepély' egyetlen egy áldozatát tízre emelte. De tartsunk kis szemlét a tanyák fölött.

ELSŐ TANYA.

Széles tér a színhely. Középen oszlopokon emelkedik egy fa épület. Benne a rácsos fogasokon üres tarisznyák csüngnek; alattok hosszú asztal terül el, körözve az épület' ablakfalait. Ez épületben jelenleg kevesen valának, mert a 'díszmenet' diszítói nem szokván sátoros ünnepkor bőjtölni, konyhában kezdenék szakácskodni. Szabad ég alatt volt ez is, a tanyaudvar' más részén, melynek közepe szinte oszlopokkal volt körülvéve, de minden fődél nélkül, s oldalai olly ketrecz alakban készültek, hogy a szakácskodók azokon ki s be bujhattak. Ezen spanyol amphitheatrum alaku térben tizenkét üstben az 'üsd' jelszavuk' számára készült a tábortracta, kik közül sokan, mint halálos ellenei a 'proportionalis' törvénynek, most is károsnak vélték az arányosítást, s jobbnak tarták magukat eleve biztosítani. Az ekkép gondolkozók' száma tehát az üstöknek rohant, s azok' tartalmát épen félfőztében kezdő meríteni. Ezt látván a többség — szerencsére mindnyájuknak megvolt étvágyuk — csoportosan tódult a táborkonyhába, hol ismét gyönyörű látványba merült a szem. Ha két jóbarát találkozott, s csak egyik jutott valamely csésze' birtokába, nehogy barátságuknak vége szakadjon, ketté törték a csészét, s mindkettő bátran ehetett. Voltak köztük szerényebbek is, kik helységük' idősbejt szándékozáván megkínálni, tele tálakat vivének az asztalra, de a hosszú uton jónak vélték azt előbb megkóstolni, s minthogy épen szájizók szerint volt elkészítve, lassabban kezdenék lépdelni, s mielőtt asztalhoz érkeztek, a tál üres volt. Lehetett továbbá itt látni Diogenes-elvüt is, ki tálszűkében kalapját használta stb.

Több ilyféle az elmondott eseteket variáló tünemények közt, kiürültek végre az üstök, s a jóllakott ifjuság vider zene mellett tánczra kapott. — Akös dézsákban helyenkint állott a kortesnectár, körül-

gyűrűzve emberfejekkel, melyeknek tulajdonosai, Bacchus' papjaivá kenetve, szeszes szeszélylyel vegyültek a vigadók közé; hol azonban a zene egyszerre megszűnt, s egy kardos férfi emelkedék az e végre föllállított üres hordóra. A szónok elmondá nekik idejövetelük' okát, megfejté a nyereményt és veszteséget, melyet a holnap nagy nap szolgálhat a megyére, és mindezt a nép' nyelvén pongyola szónoklattal. A hallgatók pedig figyelve bár, de mivel a szavak' megértése az idő' körülményeivel egyezhető nem volt, a nélkül hogy valamit értettek volna 'helyest' és 'éljent' kiáltoztak, s ismét minden a vigalom' mámorába merült.

MÁSODIK TANYA.

Itt a két járás' előbbkelőt találjuk együtt, kik díszmenetkor közvetlen a kocsikat követték; nagyobb része ezeknek tisztos öltöztüekből állott, s csoportokra osztva, mély csöndben hallgatták a közepett álló kardos urakat, kik, az ellenfél' ármányait eleven színnel festvén, a terem' jókori elfoglalására buzdították őket. Itt már valóságos konyhárul hordattak az ételek, s evőszerekkel ellátott asztalhoz ülének le. Poharak és csuprok ürültek a választandók' egésségeért, és ismét megteltek. A gyakori ismételésnek azonban itt is meg levének eredményei: vidám kedv oszlatá el a megelőző tanakodás' gondját, s az ittott lábra kapott élénkség, a vigalom' eddigi korlátait már feszesnek érezvén, azokon segítni vágyott.

Éjfél után lehetett az idő, midőn az első tanya' némelly hősei, különösen azok, kik, erődemonstrációkor elálmélkodván, nem adhatták vitézségük' kellő jelét, hogy valamikép szégyenben ne maradjanak, kialvás után új vigalomra nagyon is friss erőben érezvén magukat, egy elmés gondolatra ötlöttek. Ugyanis vitézeink körüljárván a helyeket, hol tegnap dézsákból mosolygott az áldott nedv, most azonban még az edényeket is a májusi szellőtől kiszáradva találván, elhatározzák magukat a szomszéd tanya' meglátogatására. És mind a mellett, hogy ez testvértanya volt, mégis — az illedelem' szabályai úgy kívánván — nehogy az atyafiak fölébredjenek, zaj nélkül jelentek meg, s a legnagyobb csöndben ügyekeztek mindent kihordani, mi emészthető s toroknedvesítő volt. Azonban e tanyának törvényes telepedői közül azok, kikben a nagy nehezen lecsillapított vérforgás, megújított poharazások által ismét hevülni kezdett, látván tulajdoni joguknak így példátlan megsértését, lovagias elszánással támadták

meg a zsákmányolókat: de nagy szerencsétlenségükre, mert ezek azon helység' fiai voltak, kiknek híruk hét országra szólott, s minthogy mindennemű megtámadásokra készen jövének, vitélül védék magukat, és miután a házigazdákat magyar vendégszeretetre megtaníták, fűtyörészve vitték haza zsákmányukat. Másnap e gyöngéd érintkezés több sebészi műtételre nyújtott alkalmat; de örömmel jelenthetjük, hogy halál nem történt.

E hiven lerajzolt 'díszmenet', — mellynek korántsem egyesek' hiusága, hanem a szükséges 'erődemonstratio' végett meg kellett történnie — a kardos statusnak megszülte örömet, s a megye' boldogsága sok időre meg lőn alapítva általa. Az egész tünepély egyetlen egy áldozatát pedig köz részvét kísérő sirjába. — **a.**

PESTI SALON' HETI SZEMLÉJE.

— Még pár hét, s ismét egy évvel lesz idősb a világ, sirba kísérendjük az ő évet, hogy elfogadhassuk az újat, ezer reményei, ohajtásai, örömei, fájdalmaival, el untató szerencsekívánnati s üdvezletivel, mellyekben rendszerint olly átkozott kevés a szívből fakadó őszinteség. Egyike e kor' leghumánusabb eszméinek kétségkívül az, hogy ezen alkalmatlan újévi tisztelkedések pénzzel váltassanak meg, üdves czélra fordíttatandóval. Hízogó szavak helyett jótettel nyitni meg az új évet, lehet-e ennél az emberi szívnek bécsületére valóbb valami? Budapest' lakói e részben is már évek óta méltó helyet vitétak ki más fővárosok mellett, s az újévi megváltásokból évenként szép összegecske folyik össze a budapesti jótékony nőegyletek' pénztárába, s innen a munka s keresethiány miatt kivált télen át szükségسujtotta szűkölködők' fölsegítésére. Reméljük a nőegyletek' ideai föl-szólítása is meghozandja a jótettek' mennyei gyümölcsét, s Budapest' lakói az újévet nemes szívhez méltólag nyitandják meg. A jótékony-ságnak korlát nem szabatik, de a legkisebb adomány 12 pkrnál ke-vesebb nem lehet. Az adományokat a két város' lelkészei, valláskü-lönség nélkül, s több más, a hirdetményen megnevezett szedők fo-gadják el. Ó év' utósó napján a kiosztandó névjegyzéket kiki ott kapja meg, hol magát beiratá, s hogy e névjegyzék teljes legyen, jó lesz, ha a beiratás sokára nem halasztatik.